

פִּיחַת הַשָּׁבֶת

גיליון ט"ו

פִּרְשַׁת פִּנְחָס ה'תש"פ

"וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל תִּמְכָּה אֲשֶׁר הִכָּה אֶת הַמְדִינִית וְזָמְרִי בֶן סְלוּא נְשִׂיא בֵּית אָב לְשִׁמְעוֹנִי"
(פרק כ"ה פסוק י"ד)

שואל ה'אור החיים הקדוש' מדוע כפל הכתוב: 'ושם איש ישראל המוכה אשר הוכה'? והסביר עפ"י דברי חז"ל (ברכות יח:): שאמרו שהרשעים בחייהם קרויים מתים. והנה זה אשר בעל ארמית השחית נפשו, והנה הוא מוכה מכת מות גם קודם שפנחס הרגו, כי הרג את נפשו. ואחר כך גם פנחס הרג את גופו. וזהו שכפל הכתוב: 'איש ישראל המוכה' – היינו שכשעבר את העבירה הוכתה נפשו. ואח"כ 'אשר הוכה' – זה מה שפנחס דקר אותו.

עוד פירוש

נראה לי בס"ד להסביר את כפל הלשון 'המוכה אשר הוכה' כך: פעמיים נהרג זימרי בן סלוא: הפעם הראשונה היתה כאשר פנחס דקר אותם והוציא אותם מחוץ לאוהל לעיני כולם (ושניהם היו תלויים ברומח) ועדיין לא מתו בפועל, אלא שבאותו רגע נחשב זימרי הרוג משום שכתוב בגמ': "כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים" נמצא שנשפך דמו של זימרי מהבושה. ולאחר מכן, מת גם זימרי בפועל. אם כן נמצא כפל הלשון נפלא: 'המוכה' – היינו שנשפך דמו בהלבנת פנים. 'אשר הוכה' היינו שנהרג בפועל לאחר מכן.

ט"ו בתמוז – פטירת האור החיים הקדוש – מעשה

ה'אור החיים הקדוש' היה מחלק בכל שבוע בשר לתלמידי חכמים לכבוד שבת. יום אחד היה מחסור בבשר כשר, בגלל מחלה שפרצה אצל הבהמות וכל הבהמות שנשחטו לכבוד שבת נמצאו טרפות. אבל מה ששחט רבינו לא נטרף. שמח הרב וחילק כהרגלו את הבשר לת"ח. הגיע עשיר אחד וביקש מהרב שיתן לו בשר לכבוד שבת קודש, ומוכן לתת כל סכום שחרב יבקש. הרב הסביר לו שהבשר מיועד לתלמידי חכמים והוא אינו יכול לתת לו. אותו האיש הוציא מפיו משפט מזלזל כלפי אותו תלמיד חכם שבאותו רגע קיבל מנת בשר מה'אור החיים הקדוש'.

בלילה כאשר שכב הרב לישון, גילו לו בחלומו שמכיוון שלא מיחה על ביזיון התלמיד חכם, הוא צריך לעבור גלות של שנה.

במוצאי שבת יצא הרב לגלות, ולא ישן יותר מלילה אחד באותו מקום.

ערב שבת אחת נתגלו לרב מ"ב פירושים על הפסוק 'אם בחוקותי תלכו'. הרב הגיע לבית הכנסת בערב שבת, ולאחר התפילה אחד האנשים הציע לו להתארח בביתו, מבלי ש'אור החיים' חושף שהוא בעל 'אור החיים הקדוש'.

לאחר הסעודה המארח לקח את 'אור החיים' לדרשת רב העיר.

רב העיר דרש י"ד פירושים על הפסוק 'אם בחוקותי תלכו' ואמר שהפירושים הללו נאמרו במתיבתא דרקייעא בשם רבי חיים בן עטר בעל ה'אור החיים הקדוש'.

'אור החיים' הפטיר "חיים בן עטר" ללא תואר רב.

כל האורחים כעסו על האורח אבל בגלל כבוד שבת והכנסת אורחים הסתפקו באזהרה.

בבוקר לאחר הסעודה שוב הלכו הרב ומארחו לדרשת רב העיר. ושוב רב העיר דרש י"ד פירושים נוספים בשם רבי חיים בן עטר בעל ה'אור החיים הקדוש' שנאמרו במתיבתא דרקייעא.

ה'אור החיים' הפטיר 'חיים בן עטר'.

שוב כעסו מאוד והזהירו אותו באומרים: אין עונשים אלא אם כן מזהירין.

בסעודה שלישית חזר הדבר על עצמו והפעם תפסו את 'אור החיים' ושמו אותו בחדר ונעלו אותו.

התפללו ערבית ואז שמעו רעש גדול, כל הבית רעד. רב העיר עשה שאלת חלום, ואמרו לו שהיות ו'אור החיים' כלוא בחדר ואינו יכול לעשות הבדלה, לכן שר הגיהנום הרעיש את העולם, שכן אינו יכול לפתוח את הגיהנום.

רב העיר רץ לחדר ופתח אותו ונפל לרגלי 'אור החיים הקדוש' וביקש את סליחתו.

לאחר מעשה זה נודע לרבינו כי "עלובנך הנוכחי השלים את שנת הגלות" והוא רשאי היה לחזור לביתו.

ניתן להוריד את הספר 'יקרה היא מפנינים' על התורה כאן:

<https://www.kolhalashon.com/Downloads/DownloadForm.aspx?OtherType=True&File=%D7%99%D7%A7%D7%A8%D7%94%20%D7%94%D7%99%D7%90%20%D7%9E%D7%A4%D7%A0%D7%99%D7%A0%D7%99%D7%9D.pdf%C2%A0%C2%A0>

*בת life ונתקשר בערות טובות,
נתנא דבי, מחבר הספר "יקרה היא מפנינים" על התורה*